

Грицева шкільна наука

Автор:

Іван Франко

Грицева шкільна наука

Іван Якович Франко

Іван Якович Франко

ГРИЦЕВА ШКІЛЬНА НАУКА

Був Гриць премудрий родом з Коломиї,

Вчився барз добре на філософії.

Стара співанка

I

Гуси зовсім нічого не знали про се. Ще того самого поранку, коли батько мав гадку відвести Гриця до школи, не знали гуси про сей намір. Тим менше знав про нього сам Гриць. Він, як звичайно, встав рано, поснідав, поплакав трохи, почухався, взяв прут і, підскакуючи, погнав гуси з обори на пасовисько. Старий білий гусак, як звичайно, наставив до нього свою невеличку голову з червоними очима і червоним широким дзьобом, засичав різко, а відтак, таракаючи про щось нецікаве з гусками, пішов передом. Стара грива[1 - Гривни — сіро-жовтий, чорно-жовтий] гуска, як звичайно, не хотіла йти в ряді, але попленталася поза містком і зайшла в ровок, за що Гриць швякнув її прутом і назвав «лупярем», — так він мав звичай називати все, що не піддавалося його високій власті на пасовиську.

Очевидна річ затим, що ані білий гусак, ані грива гуска, ані взагалі ніхто з цілої череди — як їх було двадцятєро й пятеро — так ані одно не знало про близьке перенесення їх володаря та воеводи на інше, далеко не так почесне становище.

Тож коли нагло і несподівано надійшла нова вість, себто коли сам батько, йдучи з поля, закликав Гриця додому і там віддав його в руки матері, щоб його вмила, вичесала і вбрала, як бог приказав, і коли потім батько взяв його з собою і, не кажучи ні слова, попровадив трепечучого вниз вигоном, і коли гуси побачили свого недавнього поводатора зовсім у змінєнім виді, у нових чобітках, у новім повстянім капелюшку і червоним ременем підперезаного, піднявся між ними наглий і дуже голосний окрик зачудування. Білий гусак підбіг близько до Гриця з витягнуєною головою, немов хотів йому добре придивитися; грива гуска також простягнула голову і довгий час не могла й слова вимовити з наглого зворушення, аж вкінці швидко вицокотіла: де-де-де-де?

— Дулна гуска — відмовив гордо Гриць і відвернувся, немов хотів сказати: Еге, чекай лише, не в такі я тепер пани вскочив, щоб іще став відповідати тобі на твое гусяче питаннєм. А втім, може, й тому не відповів, що сам не знав.

Пішли горі селом. Батько нічого, і Гриць нічого. Аж прийшли перед просторий старий будинок під соломою, з комином наверху. До того будинку йшло багато хлопців таких як Гриць або й більших. Поза будинком по городі ходив пан у камізельці.

— Грицю! — сказав батько.

— Га! — сказав Гриць.

— Видиш оту хату?

— Видзу.

— Памятай собі, се школа.

— Ба, — сказав Гриць.

— Сюди будеш ходити вчитися.

— Ба, — сказав Гриць.

— Справуйся добре, не пустуй, пана професора[2 - Професором у галицьких школах називали вчителя.] слухай. Я йду, аби тебе записав.

— Ба, — сказав Гриць, майже нічого не тямлячи, що говорив батько.

— А ти йди а отсими хлопчиками. Візьміть його хлопчики, з собою!

— Ходи! — сказали хлопчики і взяли Гриця з собою, а тим часом батько пішов у огород поговорити з професором.

II

Увійшли до сіней, у яких було зовсім темно і страшно воняло торішньою гнилою капустою.

— Видиш, там? — сказав до Гриця один хлопчик, показуючи в темний кут.

— Видзу, — сказав, тремтячи, Гриць, хоч зовсім нічого не видів.

Кінець ознакомительного фрагмента.

notes

Примітки

1

Гривни — сіро-жовтий, чорно-жовтий

2

Професором у галицьких школах називали вчителя.

Купить: <https://tellnovel.me/ivan-franko/griceva-shk-l-na-nauka>

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)